

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschijnt s' dingsdags, s' donderdags en zaterdags. Men schryft in te Tongeren by M.-F. COLLÉE, boekdrukker uitgever van dit blad. groote markt, n° 20, en by alle postdirecteuren. Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad.

» » » » 8 fr. buiten »
Een blad afzonderlyk. 20 centimen.
De aankondigingen, per drukregel. 15 »
De reklamen » » » » » 25 »

By het zenden van aankondigingen is eenieder verzoekt duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laatste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeelerlyke conditiën.

TONGEREN, DEN 21 MAERT.

De ware en de valsche liberalen.

Onder dezen titel is dezer dagen te Brussel eene brochuer verschenen, waerop wy de aandacht van alle katholieken roepen. Dit schrift, in het fransch opgesteld, waerin al het ongelyk wordt opgesomd dat ons door de voorstaenders van het valsche liberalismus is aangedaan, en welk onverbiddelyk het masker van het wezen der schynliberalen afrukt, bevat daerenboven wyze raedgevingen en vermaningen die de katholieken met de grootste vrucht zullen lezen. Wy laten er hieronder een uittreksel uit volgen :

« Dat de katholieken en de bewaerders van allen aerd er goed van overtuigd wezen, 't is niet alleenlyk hun belang maer ook hunne gebiedende plicht van krachtadig de werken en de voornemens te bestryden der genen die onder het masker van het liberalismus, inderdaed geen ander oogwit hebben dan de afschaffing en de verbeuring ten hunnen bezonderen profyte der vryheden aen welke de katholieken ten allen tyde verkleefd zyn geweest, die zy onder alle regeringen gevegd hebben en die zy maer kunnen laten varen met hunnen godsdienst zelve te verzaken.

» Tegen de Kerk rigt men heelen onophoudelyke en woedende aanrandingen; langs alle kanten wordt de H. Stoel bedreigd, en degenen die hem de wereldlyke magt willen benemen, zyn even vyandig aen zyn geestelyk gezag.

» Het protestantismus, of slechter nog dan het protestantismus, de ongeloovigheid en de goddeloosheid werken om de gemoederen te overmeesteren. 't is het verderf der zielen dat men betracht. In den naem van het vrydenken en van het vry onderzoek wil men op hen een verdierlyk jok werpen, en men loochent God zelve om zyne schepsels te ontvoogden.

» De jeugd, die de francmaçons-logiën binnen gesleept wordt, is zoo verre gekomen dat zy het geloof harer voorvaders afzweert om eenen lossen eerediens te aenveerden en, namens de gedoogzaamheid, de vervalting te verklaren van den echten godsdienst.

» De burgery laet zich geleiden door de grootsprekers die haer vleijen om ze te overmeesteren, en zy onder-

steunt door hare stemmen eene zaak die zy door hare innerlyke overtuigingen veroordeelt.

» De bestuurders en de staetsmannen, zoo men ze noemt, poogen vruchteloos onafhankelyk te blyven en voor bedaerders door te gaen, daer zy, lief of leed, inderdaed, voortgestooten worden door de geestdryvers die zy met zich meeslepen.

» Het volk, op zyne beurt, wordt besmet: verleid door bedriegelyke beloften, eenige hoopen werklieden scharen zich onder het onedel vaendel der *Solidairen* en der *Vrygemaekten*, de yselyke verbindtenis nemende van op hun sterfbed de hulp en de vertroosting der religie te weigeren.

» De onophoudelyke verspreiding der ongodsdienstige en onzedelyke boeken, de vermenigvuldiging en de dagelyks vlytigere werkzaamheid der valsche-liberaldagbladen, die geen ander oogwit hebben dan de driften op te hitsen, de tweedragt te zaaijen, den haet te verwekken en te onderhouden, die dagbladen bezegelen eenen staet van zaken die niet langer duren kan zonder de samenleving bloot te stellen aen het grootste gevaer en aen het land onweders te bereiden in welke het zyne onafhankelykheid, met zyne vryheden, verliezen zou.

» 't is in het bywezen dezer daden, waervan niemand het gewigt en de beduidenis loochenen kan, dat wy eenen krachtadigen oproep doen tot de katholieken die waerlyk dezen naem weerdig zyn. Dat zy er aen denken: in hunne toestand is eene aerzeling, een mislag, is eene terugwyking gelyk aen den afstand van alle gezag.

» Zy vereenigen zich dan, zy roepen tot hen alle de mannen die de verleiding der rampzalige hedendaegsche leerredenen ontweken hebben en die in hun hert de vereering der ware vryheid behouden hebben. Dat zy alles in 't werk stellen om de slapers te ontwekken, om de vreesachtigen gerust te stellen, om de zwakken te versterken, om de eenen aen hunne afzondering, de anderen aen hunne verlamming en moedeloosheid te onttrekken. Dat zy niet ééne gelegenheid laten voorbygaen om hunne regten te bevestigen en te verdedigen in de drukpers, in de vergaderingen, in de kiezingen, overal waer zy nog vryelyk kunnen spreken en eene onafhankelyke stem geven.

» Eenparigheid, onwankelbare standvastigheid voor

haestig eenige zware takken van de boomen, en vormden daervan zoo goed mogelyk eene baer, waer zy Aleida op nederlegden, en welke door de dienaren des ridders gedragen werd. Deze zeide thans tot Steven: Ga tot den leeraer in het dorp, en verzoek hem, dat hy met u naer myn burg kome, om te weten hoe in deze zaak te handelen. De yverige man ging dadelyk op weg en bereikte een half uer later de pastory, waer hy dadelyk by den zieleherder werd toegelaten, wien hy in korte woorden het gebeurde verhaelde. Deze, die de jonkvrouw zeer goed kenne, werd diep bedroefd en ging dadelyk met Steven naer het kasteel, onder weg alle byzonderheden vernemende. Toen zy by Northrury kwamen, zeide deze: — Ik geloof, dat wy de beklagenswaardige nog zullen mogen redden. Myne vrouwelyke bedienden hebben haer gereinigd en te bed gelegd, en my berigt, dat zy niet dood is. Spoedig aengebragte hulp zal hare krachten misschien herstellen. Het verheugt my, dat gy, eerwaerde heer, gekomen zyt; door uwe uitgebreide kennis der geneeskunst zult gy gewis heilzamen raed en goede hulp kunnen verschaffen.

— Ik zal zien wat er aen te doen is, antwoordde de leeraer, de Algoede moge my voorlichten, opdat ik de jonkvrouw niet alleen behouden, maer, door u gescreagd, tevens de snooden aenslagen vrydele, welke men tegen haer gesmeed heeft; wees zoo goed, my tot haer te leiden.

Vruchteloos zouden wy beproeven de woede te beschryven, welke zich van Forterall had meester gemaakt. Toen hy op zyn slot, door den baron ontvangen werd, weck deze van onwillekeurigen schrik terug, over zyn misvormd gelaet. In korte woorden verhaelde hy zyn wedervaren by den ridder Northrury, en zwoer met een afgrysselyken eed, zich te zullen wreken. Millnay had spoedig zyne koelbloedigheid herkregen, en zeide: Ik stem volkomen met u in dat gy hem straffen moet, maer raed u toch dit langzaam te doen, om zeker van uwen slag te zyn. Gy moet u met list

het verdedigen en het behouden der groote grondstelsels waerop de religie en de maetschappelyke orde rusten: vryheid, de grootste gedoogzaamheid voor wat de byhoorlyke, politieke, maetschappelyke, of huishoudkundige kwestieën betreft!

» 't is omdat zy zich door die byzonderheden lieten verslinden, omdat byhoorlyke zaken hen oontenigden, dat de katholieken enigerlei den zegepraal hunner tegenstrevers voorbereid hebben. 't is slechts door de verhevenheid hunner gedachten, door het echt liberalismus hunner denkwyzen, hunner woorden en hunner daden, dat zy den wetligen invloed kunnen herbekomen dien zy verloren hebben. Door de eendragt hunner poogingen moeten zy den vloed tegenhouden die anderszins hen zal meeslepen. Dat God hen verlichte en hen de kracht geve om over den geest des kwaeds te zegenspreken, met onophoudelyk en zonder rust te stryden voor het eeuwig regt en de eeuwige waarheid. »

Justitie-kosten.

Eertyds had de justicie tot spreuk: *fiat et veloci*, stipt en spoedig, doch deze deugden schynt ze geheel en al verloren te hebben, en het zou er op aen komen dit liedje terug in zwang te brengen. Een bezwaer echter is er, namelyk dat de misbruiken die er dienen uitgeeroeid te worden, voor sommigen geld opleverend zyn.

Stipt en spoedig ware dan nog niet het eenigste welk er te bekomen valt, de justicie diende kosteloos te worden verleend, terwyl deze inderdaed overgroot geld kost en menschen ten onder helpt die regt vragen, ja, dikwyls zelfs ook degenen die regt bekomen arm maekt. Zelfs de aflevering van stukken ter oefening van een burgerregt worden duur verkocht, en om een zoon ontvoogd te doen verklaren, moet men 28 fr. besteden, iets hetwelk volgens het wetboek schynt gratis te moeten geschieden.

Eene hervorming zou er hier dus moeten plaets grypen en diende gezocht te worden in het afschaffen van alle langdradige en duerkostende formaliteiten; behalve de stipt noodzakelyke uitgaven, diende het volk waerlyk voor niet regt te kunnen bekomen. Mag men zulken uitslag verwachten? Wy vreezen er voor, daer, zooals gezegd is, de misbruiken een zekeren winst geven.

in zyne woning dringen, en hem daer, voor zyne honende spreuken naer verdienste straffen. Daerom raed ik u eenige vrouwen uit te zenden, opdat deze waarschuwen, wanneer het gunstige tydstip daer is. Thans moeten wy onechter met myne nicht bezig houden. Ik begryp niet waer zy toeven kan, maer zal desniettemin myne lieden uitzenden om haer op te sporen. Zy moet in onze handen vallen, hieraen is niet te twyflen, en dan zullen wy wel weten, wat met haer doen. Doe gy intusschen gelyk ik gezegd heb, bespied Northrury, vang den bloodaerd in zyn nest; doch ga, in alles, met overleg te werk, dan zult gy zeker slagen.

Na deze woorden gesproken te hebben haeste Millnay zich, om het kasteel te verlaten. Hy reed langzaam en peinzende voort, een middel zoekende, om zich uit den neteligen toestand te redden, waerin hy thans gekluisterd was. Nogtans was hy zeer tevreden, in het bezit te zyn van het bewys, waerin Forterall alle schulden voor voldaan verklaerde. Het meeste kwelde hem de gedachte, dat zyne nicht by een zynen vrienden een schuilplaets kon gezocht hebben en deze, party voor haer zoude trekken. — Zoo kwam hy op zyn slot. Het was reeds in den namiddag, en naer rust verlangende, wierp hy zich te bed. Tegen den avond ontwaekte hy, eenigen zynen vrouwen by zich geroepen hebbende, zeide hy: Mannen! gy weet dat myne nicht van hier vertrokken is, zonder my hiervan kennis te geven. Gaet thans uit, en tracht haer spoor te ontdekken; die haer hier terug brengt, of haer verblyf aenduidt, zal eene goede beloofing ontvangen. De knechten beloofden alles in het werk te zullen om hem te volkuen, en vertrokken. Een weinig later werd Steven aengemeld. Millnay was over zyne komst verast en verheugd. In de hoop eenig aengenaem nieuws te zullen ontvangen, liet hy hem by zich komen. Steven trad spoedig binaen, en zeide: Edele heer, ik heb het geluk, u eenige inlichtingen te kunnen geven. Eene vrouw die volgens de beschryving, die ik van haer vernam, uwe nicht moet zyn, is heden morgen zeer vroeg in het dorp gekomen.

DE JONKVROUW,

DOOR EDUARD HOFBERG.

(Vervolg.)

Zy verhaelde elkander, wat hen gebeurde was, en Steven was zeer verheugd, een zoo magtigen deelgenoot te hebben. Zy ontwierpen een plan, volgens hetwelk zy het woud doorzochten. Het scheen echter dat hunne moeite vruchteloos was, want na verloop van twee uren, waren zy de vlugteling niet op het spoor gekomen. Men vermoedde, dat zy naer elders zou getogen zyn, en Steven besloot eens in het dorp te gaen zien. Men moest een digt struikgewas doorkruipen, om op den grooten weg te komen. Steven ging voorop. Het was echter zoo moeijelyk, zich een pad te banen, dat hy twyfelde om dien weg te vervolgen. De ridder drong er evenwel op aen, terwyl hy anders verpligt zou zyn, een grooten omweg te maken. Men trad dan verder. Nauwelyks had men echter een twintigtal schreden gedaen, toen Steven onwillekeurig een kreet van schrik en medelyden slaekte.

— Wat is het? riep Northrury en trok met de zynen digter by. Maer nu ook werden zy diep ongesteld. Tusschen de struiken lag de ongelukkige Aleida O'Sully, bebloed, de kloederen verscheurd en schynbaar levenloos. Men haeste zich haer op te nemen en te onderzoeken, of zy nog eenigen levensgeest bezat; maer zy overtuigden zich spoedig, alleen een lyk gevonden te hebben. Allen waren als verstomd van schrik en droefheid. Steven bragt haer spoedig uit de takken, — Thans zullen wy, zoo goed mogelyk, eene draegbaar zamenstellen, zeide Northrury, gy zult dan de ongelukkige op myn burg dragen, waer ik voor hare begrafenis zorgen zal.

Steven, Dick en John namen hunne bylen en hakten